

VIETĒJĀS ZINĀS

• Rajona bibliotekāri tikās seminārā, kurā centrālās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga iepazīstināja ar bibliotēku jaunumiem gan pašu valstī, gan zināja pastāstīt par Anglijas bibliotēkām. I.Batarāga nule piedalījās bibliotekāru seminārā, kas notika Ventspils centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un kas saucās «Bibliotēkas un pašvaldības». Uzstājušies Ventspils pilsētas domes priekšsēdētājs A.Lembergs, Kultūras ministrijas pārstāvis J.Turlajs un Nacionālās bibliotēkas direktors A. Vilks. Seminārā notikusi interesanta domu apmaiņa, iepazīšanās ar bagāto Ventspils bibliotēku, bet, taujāta novērtēt vienā teikumā, I.Bataragā teica: «Ventspilnieki atzina, ja pašvaldībai nauda ir, tā naudu dod, bet bibliotēkai vienalga ar darbu jāpierāda katrā lata nepieciešamību».

Otrs seminārs, kura idejas rajona bibliotekāriem pārstāstīja I.Batarāga, notika Rīgā, tas saucās «Informacionālās un bibliotekārās izglītības attīstība un uzlabošana» un tajā piedalījās pārstāvji no Anglijas Lafbaro tehnoloģiskās universitātes.

Preiļu bibliotekāri savā vietējā seminārā tikās arī ar novadnieku, madonieti Dominieku Jermoloviču, kurš stāstīja par 30. gadu Latviju.

• Preiļu 1. vidusskolā nupat nodibināts angļu klubiņš, kurā reizi nedēļā tiekas gan skolēni, gan skolotāji. Vienīgais noteikums katrā klubiņa saiešanas reizē, — lai par ko notiktu saruna, tai jāskan angļu valodā.

Pagājušo piektienī skolā notika pašpārvaldes diena. 11. un 12. klašu skolēni klausījās tikai uz šo dienu ieceltā dieraektorā — Atvara Klodāna no 12. klases rīkojumiem un paši vadīja stundas visās klasēs un arī stundu skolotājiem.

Viens no septembra «slapjākajiem» notikumiem bija skolas tūrisma diena pie Dovales ezera ar orientēšanās un ciemiem tūrisma tehnikas elementiem. Diena sākās ar demokrātisku un plašu dumpi pie skolas, kad skolēni kori skandēja «braucam, braucam». Iepriekšējā dienā skolotāji visiem piekodināja: ja rīt līst lietus, notiks stundas. Tomēr, lictum listot, lielākā daļa skolēnu ieradās sagatavojušies pārgājīnam. Simpātiskākais bija tas, ka direktors J.Eglitis neizmantoja savu varu un nesadzina visus klasēs, bet atļāva skolēniem izjusti samirkšanas un audzinātāju samērcēšanas prieku.

L.Rancāne

• Septembra pēdējā dienā skolēnu jaunrades centrā bija svētki — tradicionālā «Namiņa diena». Patiesību sakot, pamazināmā izteiksme te nav gluži vietā, jo šoruden centrā darbojas trīsdesmit septiņi pulciņi, kuros iesaistījušies ap četri simti bērnu no abām Preiļu vidusskolām, arī Aglonas, Pelēčiem un Rudzātiem. «Namiņa diena» bija sapulcinājusi pilnu zāli: ne tikai skolēnus, bet arī jo daudzus vecākus, lai uzzinātu, ar ko tad viņu lolojumi nodarbosis visu garo ziemu, kādi būs pasākumi, izstādes un konkursi. Katrā pulciņa dalībnieki un vadītāji bija cītīgi gatavojušies, lai pāris minūtēs varētu koncentrēti un reizē plaši iepazīstināt ar savu darba specifiku. Bija ziedi, svētku klinķeri un fotografēšanās. Problēmas palika ārpus «Namiņa dienas». Un tikai jaunrades centra vadītāja A.Caune un pedagogi zina, ka naudas pieteik vienīgi īrei, elektrības un apkures rēķinu samaksāšanai, ka saimnieciskajiem izdevumiem līdz gada beigām palikuši tikai piecpadsmit, bet mācību līdzekļiem — trīsdesmit lati. Tomēr lieliski, ka četriem simtiem cilvēkbērnu ir saturīgas un aizraujošas nodarbošanās, no kurām daudziem nemaz negribas mājās iet. Tie ir svētki visu cauru ziemu.

L.Kirillova

«Preiļu sierā» paredzams darbs izmeklētājiem

• Ar šādu virsrakstu republikas dienas avīze «Labrīt» 27. septembra numurā publicējusi Astras Salcēvičas rakstu par revizijas rezultātiem akciju sabiedrībā «Preiļu siers» («Novadnieks» ar tiem savus lasītājus arī iepazīstināja laikraksta 27. septembra numurā).

Zemkopības ministrijas Likumiņas departamenta direktora vietnieks Jānis Počs informējis «Labrīt», ka sagatavotas divas vēstules. Vienu adresēta Preiļu rajona virsprokuroram par pārkāpumiem «Preiļu siera» direktora V.Solovjova darbībā (LR likuma «Par valsts uzņēmumu» 11. pants) un bezsaimnieciskumu direktora kā amatpersonas darbībā, kas kvalificējama kā pienākumu nepildīšana, nodarot būtisku kaitējumu valsts interesēm, pilsoņu tiesībām un interesēm (LR Kriminalkodeksa

163. pants). Otra vēstule nosūtīta Preiļu rajona lauksaimniecības departamenta direktoram un valsts pilnvarniekiem akciju sabiedrībā «Preiļu siers» Jānim Vucēnam par akcionāru pilnsapulces sasaikšanu, lai nomainītu valdes priekšsēdētāju.

J.Počs paskaidrojis, ka ministrijas finansu darbiniekiem esot pārāk sarežģīti aprēķināt reālās celtniecības materiālu cenas, kādas tās bija diviem, trim gadiem, tāpēc šo darbu ministrija uzticējot izmeklētājiem.

Lauku aktualitātes

Lai nu paliek šoruden rudzu druva atmata...

Ziemāju sējas agrotehniskie termini ir beigušies. Agrīnākās sējumi jau zaļo, bet zemnieki prāto — būs vinnētāji vai zaudētāji, jo šoruden iesējuši pavism nedaudz ziemāju. Nezīna, vai būs iespējams graudus nākamgad pārdod par reālām cenām un bez zaudējumiem, ir paveikusi savu. Rudzu druvas palika atmata...

Kā informē lauksaimniecības departamenta dispēcībā, tad līdz šī gada 1. oktobrim ir iesēti 1690 ha ziemas kviešu un rudzu. Salīdzinot ar pērnā gada šo pašu laiku, — tas ir krieti mazāk, jo pērn paju sabiedrības un zemnieksaimniecības līdz 1. oktobrim ar ziemājiem apsēja 2500 ha.

Raža tiek novākta. Un bez zudumiem!

Rajonā līdz 1. oktobrim novākti 16 tūkstoši 610 ha graudaugu, tas ir 97,4 procenti no visām sējumplatībām. Vidējā ražība — 17,5 centneri graudu no hektāra. Visbagātākais iekūlums ir agrofirmai «Turiba», kur iekulti 33,2 centneri graudu no ha. Labs birums ir paju sabiedrībā «Ausma», kur katrs hektārs deviš

25,5 centnerus graudu.

Novākti 1630 ha kartupeļu tīrumu, tas ir 95 procenti no visām apstādītajām platībām. Kartupeļu ražība katrā vietā ir atšķirīga, jo šī kultūra cieta no pārliekā sausuma. Vidējā ražība ir 95 centneri no hektāra.

LEAR — firma, kura zemniekiem rādās pat sapņos...

Agrā pavasarī zemnieki knapināja santīmus, lai ar firmas LEAR starpniecību nopirktu degvielu. Zemkopības ministrija drošīnāja, ka firmai var uzticēties. Naudīja tika savākta un laicīgi nogādāta firmā. Atlīka gaidīt, kad pienāks degviela. Un apkārtie laucinieki sagaidīja — trīs pirkstu kombināciju...

Degviela netika atsūtīta rajona zemniekiem arī rudenī. Kā «Novadnieku» informēja lauksaimniecības departamenta direktora vietnieks J.Desainis, pašreiz firmai LEAR, kura nav piegādājusi 90 tūkstošus litru degvielas, ir nosūtīta pretenziju vēstule un tā solās naudu atdot, pie tam arī līgumā paredzētajiem procentiem. Bet cik ilgi būs jāgaida, to varēs varbūt tikai nosapnot.

A.Iljina

Vēlreiz par apkures tarifiem

◆ Atsaucoties uz jūsu publīcāju («Novadnieks», nr. 74, 22.09.1994.) «Preiļu pilsētas domē», gribam precīzēt revīzijas komisijas slēdzienu.

Pieņemšanas un nodošanas akts var tikt noslēgts tikai tad, kad pilsētas dome būs veikusi uzņēmuma «Siltums» pilnu pārbaudi, un tikai pēc tam var apstiprināt štatū sarakstu, kas uz jūsu raksta tapšanas brīdi nebija veikts.

1 kvadrātmetra kopējās plātības apkures pašizmaksā 1993./94. gada apkures sezonā bija šāda:

1993. gada IV ceturksnī — faktiskā Ls 0,39, apstiprināts Ls 0,25; 1994. gada I ceturksnī — faktiskā Ls 0,34, apstiprināts Ls 0,25. Saņemta dotācija pēc faktiskā aprēķina no pilsētas budžeta — Ls 69300.

Paskaidrojam dažus rādītājus publicētajā tabulā «Siltumenerģijas tarifa aprēķins iedzīvotājiem»:

Ls 27390 — pirkta siltumeņģija no a/s «Preiļu siers» Lauktechnikas dzīvojamo namu masīvam;

Ls 5690 — procenti par kredītu kurināmā iepirkšanai;

Ls 17802 — finansu rezerve katlu mājas celšanai Lauktechnikas masīvā (tāmes vērtība — Ls 40000 bez komunikācijām);

Ls 940 — līdzekļi maksai par telefonu, komandējumiem, kanceles precēm;

Ls 5000 — pārējie izdevumi avārijas likvidēšanai.

Kurināmā iepirkuma cenas 1994. gadā:

mazuts — Ls 45-50 par vienu tonnu, krāšņu kurināmāis —

Ls 110 par vienu tonnu, malka — Ls 2,5-3,0 par vienu tonnu.

ogles — Ls 28-35 par vienu tonnu.

A.Pīzelis,
Preiļu pilsētas pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors

Minimālā darba alga — 28 lati

Sestdien Ministru kabinets pieņēma lēmumu no šī gada 1. oktobra paaugstināt minimālo mēneša darba algu līdz 28 latiem ar stundas tarifa likmi 0,165 lati. Labklājības ministrs A.Bērziņš pazīnoja, ka budžeta iestādēs strādājošo darba algas vidēji palielinās par 24 procentiem, kā arī to, ka privātuzņēmēji nedrīkst maksāt zemāku mēneša algu par valdības noteikto minimumu.

• Gaidot pirmās rudens salnas... Foto — K.Gailums

Kā paredzēts privatizēt dzīvokļus, cik tas maksās

◆ Dzīvokļu tirgus, kas piemērojies pašreizējai likumdošanai, pagaidām nepieļauj iespējas dzīvojamās platības iegūšanā izmantot privatizācijas sertifikātus. Ekonomikas ministrijā ir izstrādāts likumprojekts «Par valsts un pašvaldību dzīvojamā fonda privatizāciju», kas paredz ne tikai kārtību, kādā šī privatizācija varētu notikt, bet arī nosaka iespējamās dzīvokļu cenas.

Cik maksās privatizējamais dzīvoklis

Cenu aprēķina metodiku privatizējamiem dzīvokļiem ir izstrādājuši sabiedrība «Būvzinis», un pašlaik tā jau ir iekļauta jaunajā likumprojektā.

Šī metodika nosaka, ka dzīvokļa vērtība tiks noteikta kamerālī, tas ir, cenas noteicēja institūcija nestāigās pa dzīvokļiem un tos nevērtēs. Cenas noteikšanai dzīvojamās platības kvadrātmētram par pamatu tiks nemēti šādi kritēriji: 1) dzīvokļa platība; 2) celtniecības izmaksas 1994. gada cenās; 3) ēkas konstruktīvais risinājums; 4) izmantotie būvmateriāli; 5) dzīvojamās platības nodrošinājums ar komunikācijām; 6) dzīvokļa izvietojums ēkā, stāvs; 7) līdzekļi kapitālajam remontam; 8) zemes izmantošanas cena.

Tomēr cenas atkarība no ēkas un tās stāvokļa būšot ļoti minimāla — pamatā tā būs saistīta ar ēkas atrašanās vietu. Atšķirības dažādos reģionos ir ļoti lielas, taču vidēji valstī paredzēts saglabāt likumā iestrādāto prasību — **2 sertifikāti par vienu kvadrātmētru**.

Pēc šo rādītāju apkopošanas dzīvokļa cena tiks samazināta par ēkas nolietojumu, turklāt Ministru kabinets būs tiesīgs atsevišķos reģionos samazināt ēkas cenu, lai tādējādi sekmētu privatizācijas procesu. Jāpielilst, ka šādi iespējamie cenu samazinājumi saistīs tikai un vienīgi ar ēkas atrašanās vietu, speciālas atlaides kādai no iedzīvotāju sociālajām grupām nav paredzētas. Kā iespējamos reģionus, kuros šādi cenu samazinājumi būtu iespējami, varētu minēt vecās apbūves rajonus Latgales priekšpilsētā Rīgā, nelielas pilsētas citur Latvijā, it sevišķi Latgalē. Šis cenu samazinājums vidēji varētu būt aptuveni 20 - 30% no atbilstoši izstrādātajai metodikai noteiktās vērtības.

Viens no jaunā likumprojekta izstrādātājiem Ziedonis Ziediņš kā piemēru min iespējamās cenas dažādās Latvijas pilsētās (neņemot vērā ēku nolietojumu). Tā Rīgā, Plānveikos, 119. sērijas mājas iedzīvotāji varētu rēķināties ar maksu aptuveni 87 Ls/kv.m, Jūrmalā, Balduru prospectā — 62 Ls/kv.m, Liepājā, mikrorajonā — 85 Ls/kv.m, Tukumā — 51 Ls/kv.m, bet Alūksnē — aptuveni 33 Ls/kv.m. Tā kā, izpērkot dzīvokli par sertifikātiem, šeit domāta sertifikātu nominālvērtība, tad, lai aprēķinātu platības cenu sertifikātos, nepieciešams summu latos izdalīt ar 28.

Kas garantē nekustamā ipašuma tirgu

Cenu noteikšanas metodikā iestrādāts punkts, kas paredz, ka, izpērkot dzīvokli, tā cenu ietilpst arī maksā par zemes tiesībām — pilsoni zemi iegūst ipašumā, nepilsoni to nomā. Šāds risinājums ļauj visu dzīvojamo fondu nostādīt vienādās attiecībās, jo tālāk dzīvojamās platības pirkšanas un pārdošana vairs nav saistīta ar zemes ipašuma attiecībām. Maksājums par zemes lietošanu ir vienreizējs (arī nomas maksājums nepilsoniem).

Lai panāktu šādu vienotu pieejumu un attiecības, būs nepieciešams pārreģistrēt arī visas kooperatīvu ēkas, kuras atrodas uz cila ipašnieka zemes, kā arī individuālās.

Aicina «Daugavas fonds»

7. septembrī Aizkrauklē pulcējās Daugavas ieblas esošo pašvaldību un reģiona attīstībā ieinteresēto iestāžu, organizāciju un uzņēmumu atbildīgie pārstāvji un atzīna, ka kopīgiem spēkiem jādibina bezpēļas organizāciju — sabiedrību «Daugavas fonds».

Šim veidojumam jāveicina Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmas izpilde, mūsu likteņupes ieblejā esošā reģiona ekonomiskā, sociālā, izglītības, kultūras attīstība. Fonds strādās vairākos virzienos: sociālās vides sakārtošana, mazinot iedzīvotāju migrāciju un sekmējot tukumiskās apziņas, izglītības un kultūras paugstināšanu, veselības kopšanu; vides aizsardzība un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana; novadam raksturīgās amatniecības atjaunošana un attīstība; videi kaitīgo sekū likvidēšana, tā skaitā zivju resursu saglabāšana un atjaunošana; ūdeņu piesārņojuma samazināšana, ceļot jaunas un rekonstruējot esošās attīrišanas

ietaises, sadzīves un rūpniecisko atkritumu, kaitīgo vielu savākšanu un utilizāciju; satīksmes nodrošināšana starp abiem krastiem; latviskās identitātes atgūšana mūsu valstī geogrāfiski un vēsturiski svarīgākajā teritorijā.

Fonds organizēs tirdzniecību un pakalpojumus, rīkos izstādes, koncertus, konkursus un citus publiskus pasākumus, veiks izdevējdarbību, veicinās gan ārzemēs dzīvojojošo novadnieku piedališanos fonda darbībā, gan novada kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu, saglabāšanu un atgriešanu.

Sodien Jēkabpilī notiek fonda dibinātāju sapulce, kurā piedalīsies arī mūsu rajona pārslāvji. Kārtējā sēdē rajona padome iepazīnās ar darba grupas priekšlikumiem un atsūtītajiem dokumentiem, kā arī aicina sanāksmē piedalīties Līvānu pilsētas, Jersikas un Turkupagastu pašvaldībām, kuru teritorijas atrodas pie Daugavas.

A.Rancāns

duāli privatizētos dzīvokļus, kuru pirkšanas cenā neietilpa maksa par zemes lietošanu. Tas nozīmē, ka nepatikamu pārsteigumu var piedzīvot tie, kas jau ir iegādājušies privatizētu dzīvokli un uzskata to par savu ipašumu, taču piepeši izrādīsies, ka nepieciešams veikt papildus maksājums.

Tātad, lai konkrētas ēkas iedzīvotāji varētu sevi uzskatīt par pilntiesīgiem savu dzīvokļu saimniekiem, tiks nemēti vērā divi galvenie nosacījumi: 1) vai ir nokārtotas zemes ipašuma attiecības; 2) vai ir līgums, kas nosaka mājas kā kopīpašuma statusu. Ja ipašums atbildīs šīm pamatprasībām, tad, iespējams, ka arī šādu dzīvokli atsevišķi varēs reģistrēt zemesgrāmatā. Pasaules prakse jautājumā par nekustamā ipašuma valstu likumdošana to pieļauj, un arī Latvijā tā ir tiesīga. Turklat, pēc Latvijas Civillikuma, nekustamais ipašums ir tas, kas reģistrēts zemesgrāmatā. Iespēja reģistrēt dzīvokli zemesgrāmatā būtu svarīga arī, lai varētu saņemt hipotēku aizdevumus, kreditus pret ķīlu.

Kas varēs privatizēt valsts dzīvokļus

Pirmsirkuma tiesības uz dzīvojamās platības privatizāciju pieder konkrētā dzīvokļa iemītniekiem, turklāt viņi privatizācijā varēs izmantot jebkādā ceļā iegūtos sertifikātus — arī nopirktos. Savukārt, ja dzīvokli privatizēt vēlēsies kāda trešā persona (tas var notikt tikai tad, ja dzīvokļa iemītnieks dzīvokli privatizēt nevar vai nevēlas), tad tā pirkšanā varēs izmantot vienīgi savus, gimenēs locekļu un kompensācijas sertifikātus. Ziediņš uzskata, ka šādā veidā dzīves apstākļus uzlabot varēs tieši tās iedzīvotāju kategorijas, kurām tas visvairāk nepieciešams — Latvijas ilgdzīvotāji un daudzbērni gimenēs —, jo tieši tām pietiks sertifikātu, lai pieteiktos kā trešās personas.

Paredzēts, ka juridisko personu loku, kas varēs piedalīties dzīvojamā fonda privatizācijā, noteiks Ministru kabinets. Paredzams, ka tās būs organizācijas, kas grib sniegt tiešu pabalstu kādai no iedzīvotāju socialajām grupām — pensionāru fondi un apvienības. Neredzīgo biedrību, invalidu asociāciju, iespējams, arī īrnieku apvienības.

Vai privatizēt dzīvokli ir izdevīgi

Vai ir vērts izpirkst dzīvokli, kurā es dzīvoju? — tāds ir jautājums, uz kuru meklē atbildi valsts un pašvaldību dzīvokļos dzīvojošie. Daudzus mācī bažas par to, ka šī privatizācija noritēs it kā piespiedu kārtā — ja pats neizpirksti, tad, nopērkot to kādam citam, vari palikt uz ielas. Ko šajā sakarā paredz likumprojekts?

Ja īrnieks savu dzīvokli izpirkst nevēlas, tad to var darīt kāda trešā persona, tā var būt arī kāda no iepriekš minētajām juridiskajām personām. Taču likumprojekts ir iestrādāts pants, kas garantē īrnieku tiesību aizsardzību un paredz, ka uz ielas nevienam nebūs jāpaliek, taču var tikt ierādīta cita platība. Turklāt, savas pirmsirkuma tiesības īrnieks varēs uzticēt kādam kooperatīvam vai īrnieku apvienībai, jau iepriekš noslēdzot kādu vienošanos, un turpmāk dzīvot, veicot kooperatīvu statūtos noteiktos maksājumus. Taču šādā gadījumā var rasties virkne juridisku problēmu, dzīvokli pārdodot, jo visi darījumi būs jāsaskaņo ar ipašnieku.

Tādēj Ziediņš iesaka katram pašam privatizēt savu dzīvojamo platību un tikai tad veidot statūsbiedrības kopīpašuma apsaimniekošanai. Turklāt iešķīšanās dzīvojamā fonda privatizācijā doto iespēju izmantot sertifikātus — ieplāk ielaižot ūdeni.

Tālākie objekti bija dekoratīva lapēgle, ozols ar zibens rētu stumbrā, liepa ar septiņu stumbru veidotu lapotni, ledus laikmetā no šūduņiem radusies grava, sastiprots osis, Sēļu pilsētā, kuru sauc arī par Melno kalnu. Par visiem šiem objektiem gide stāstīja interesantas lietas. Nekādā ziņā negribējām palaiš garām Pastariņa ezeru. Tajā

Māris Avots (No avīzes «Lev»)

Nacionālās svētvietas statuss

Visiem Latvijas un kaimiņvalstīm dzīvojošiem kristiešiem Aglonā ir svēta vieta. Tā piesaista svētceļniekus, ekskursantus, tūristus. Aglonas vārds krisīgajā pasaulei kļūst arī ar populārās, līdz ar to nesot pasaulei mūsu mazās valsts — Latvijas — vārdu.

Pēc Tautas saskāras partijas frakcijas priekšlikuma 5. Saeimas jurists Aivars Dātavts, konsultējoties ar Latvijas katoļu kūriju, pašlaik izstrādā projekti nolikumam par Nacionālo svētvietu, — Aglonai jāiegūst šis statuss. Par Aglonu būtu jāgādāt ne tikai ticīgajiem, bet arī valstī. Mārs gribām iekļaut nolikumā tādus punktus kā nodokļu atvieglojumi Aglonai, alkoholisko dzērienu pārdošanas ipašā kārtībā u.c.

Ja kāds no «Novadnieka» lasītājiem bijis Lurdā, Čenstohovā un šajā sakārā uzzinājis tur ko interesantu, ja jums ir kādi priekšlikumi nolikumam par Nacionālo svētvietu Aglonā, rakstiet redakcijai vai tieši uz Saeimu A.Dātavam.

Ar ciepu

Jānis URBANOVIĀCS,
Saeimas deputāts

RAJONA SKOLĀS

Skolas zāli remontē

— Mana intuīcija bija pareiza, — saka Rožupes pamatskolas direktore Aloīda Rimcāne, stāstīdama, kajau pērnāgādā viņai aizdomīgi šķiņu skolas zāles griesti. Kaut arī atradušies mierinātāji, viņa tomēr cēlusi trauski un, kā tas presē bija rakstīts, celtniecības projektēšanas institūta «Agroprojekts» Daugavpils nodajās eksperīti deva oficiālu slēdzienu, ka griesti ir avārijas stāvoklī. Zāle tika noplombēta. Tagad par rajona piešķirtajiem līdzekļiem sākta remonta veiksmi.

— Skola celta sešdesmitajos gados. Virs griestiem uzbērta izdedēžu

kārtā siltuma izolācijai, tās svars ir apmēram 40 tonnas. Sijas pamazām piesūcās ar mitrumu un sāka trūdēt. Lai nomainītu sijas, ir jānorēm arī jumts. Tik liela apjoma darbam skolai naudas nav, jo parādzams, ka remonts izmaksās 2000 latu, tas, protams, ir vairāk nekā bija plānots. Pašreiz griestiek nostiprināti ar ipašām skavām.

Tikpat lielas rūpes kā zāles remonta direkto radījis pie Līvāniem plisūšais gāzes vads, jo skola tiek apkuriņata ar gāzi. Tuvākajā laikā jāuzsāk apkure, bet vai līdz skolai gāze nonāks?

L.Rancāne

Pilskalnes Siguldiņā

23. septembrī Jaunsilavu pamatskolas skolēni devās ekskursijā. Ne visi skolēni vecāki spēj samaksāt par bērnu pusdiennām skolas kopgalā, nemaz nerunājot par teātru izrādēm un koncertiem. Tagad par rajona piešķirtajiem līdzekļiem sākta remonta veiksmi.

Mēs devāmies uz Ilūkstes pusī, kur mūs sagaidīja simtgadiņi ozoli, krāšni ezeriņi un dzīļas gravas, glūži kā Sigulda. Tāpēc šo vietu sauc par Pilskalnes Siguldiņu. Te 38 dabas objekti izvietojušies tādā kārtībā, ka gar tiem izveidota mācību taka. Ejot pa šo taku, satikāmies ar Spridīti, kurš ganīja cūkas, Vēja māti un Labo vecīti. Šie, kokā grieztie A.Brigaderes pasaiku tēli bija samirkusi līetū, tāpat kā mēs paši, bet, neraugoties uz to, ekskursija bija vienkārši lieliska.

**Madara Kaktiniece,
Jaunsilavu pamatskolas
8. klases skolniece**

...Gide mūs veda pa garāko no divām mācību takām. Tā stiepjas 3,8 kilometru garumā. Nonācām pie pirmā apskates objekta. Mūsu acis bija pievērstas nodedzināta koka paliekām. Bijā vajadzīgi 300 gadi, lai izaugtu ozols, ko kāds ļaundaris nodedzināja dažās stundās. Pēc tam gide mūsu uzmanību pievērsa ezeram, kurš izveidots mākslīgi — ieplāk ielaižot ūdeni. Tālākie objekti bija dekoratīva lapēgle, ozols ar zibens rētu stumbrā, liepa ar septiņu stumbru veidotu lapotni, ledus laikmetā no šūduņiem radusies grava, sastiprots osis, Sēļu pilsētā, kuru sauc arī par Melno kalnu. Par visiem šiem objektiem gide stāstīja interesantas lietas. Nekādā ziņā negribējām palaiš garām Pastariņa ezeru. Tajā

Nekas nevar iedzināties tik brīnišķīgam pārgājienam dabā. Mēs aicinām visus apmeklēt meža ainavu «Mācību taku» Pilskalnes Siguldiņā un nesteidzoties pavērot, uzmanīgāk ieskaņties dabā, savas dzīmītās zemes skaistumā.

**Linda Lāčkāja,
Jaunsilavu pamatskolas
6. klases skolniece**

ZINĀS NO POLICIJAS

Aglonas policijas iecirknis

● 5. septembrī Rušonas pagasta Kastīres iedzīvotājs Z. nodeva policijai iesniegumu, ka Č. nozagusi no viņa bārda skujamo aparātu. Ierosināta krimināllieta.

</div

DERĪGI PADOMI

• Rutkus rīvēt nav īpaši patikami. Taču to pašu rezultātu sasniegšiet, ja sagriezīsiet tos gabaliņos un samalsiet ar gaļas maļamo mašīnu.

• Cukura gabaliņš, kas tiks iemests tējkannā, kur ievelkas tēja, padarīs tēju aromātiskāku un stiprāku. Nedaudz cukura varat pievienot pat tad, ja dzerat tēju bez cukura — saldumu jūs nejutīsiest, bet tējai būs labāka garša.

• Gandrīz visām puķēm katra dienu vāzē jāmaina ūdens. Izpēmumi ir vienīgi narcises, hiacintes, amariļji, gerberas un maijpūķītes, kurām patīk silts ūdens.

• Rokas pulksteni nav ieteicams likt uz stikla vai marmora pamatnes, jo tā atspēre var ātri sabojāties.

• Parastos apstākļos ķirši un saldie ķirši saglabājas ne ilgāk kā piecas dienas. Ja glabāsiet ogas telpā, kur gaisa temperatūra ir ap 0 grādu C, tās būs ēdamas arī pēc 20 dienām.

• Lai noteiktu olas svaiguma pakāpi, ieļejet glāzē ūdeni un izšķidiniet tajā ēdamkaroti sāls. Svaiga ola nolaidsies glāzes dibenā, veca peldēs virspusē, bet ne pārāk svaiga — paliks glāzei pa vidu.

Joprojām un joprojām

«Radiācijas skartajos rajonos cilvēku veselības stāvoklis paslītinās,» 1991. gada vasarā konstatēja amerikāņu zinātnieki, kad bija iepazinušies ar Černobilas atom-katastrofas sekām. Cilvēki slimio ar vairogdziedzera vēzi, pieaug leikēmijas slimnieku skaits. Īpaši cieš bērni. Bet tā paša minētā gada vasarā, piemēram, Baltkrievijā dzīvesvietu bija mainījuši tikai 17 % no visiem tiem, kam to noteikti vajadzēja atstāt. (Kopumā piesārnotajās teritorijās dzīvoja 3 miljoni cilvēku, no viņiem vairāk nekā 700000 bērnu.)

PSKP CK avize «Pravda» 1991.

Laulību šķiršanas rādītāji Latvijā

1990. g. Latvijā reģistrēti 10,8 tūkst. laulību šķiršanu jeb vidēji 17 šķiršanās gadā uz 1000 laulātiem pāriem.

Šis ir viens no visaugstākajiem šķiršanās rādītājiem pasaulei. Augstāki tie ir tikai ASV — 23 un Kubā — 22. Loti zems šķiršanās koeficients ir Portugālē — 0,3, Turcijā — 0,8, Ekvadorā — 2,0, Dienvidkorejā — 2,3.

Visbilstamākie laulātajiem ir 2-3 gadi kopš laulību reģistrācijas — ar šādu oficiālās kopdzīves stāžu Latvijā tiek reģistrēti 17 % no šķiršanās kopskaita, ar 5-9 gadu stāžu — 28 %, 10-14 gadu — 15 %, 15-19 gadu — 10 %, ar 20 un vairāk gadu — 12 %.

Visbiežāk laulātie šķiras 25-29 gadu vecumā (23 % no šķiršanās kopskaita) un 30-40 gadu vecumā

gada 23. aprīlī rakstīja, ka «sagrautais bloks atzīts par nekaitīgu», taču pēc amerikāņu zinātnieku mērījumiem 200 m attālumā no sagrautā bloka radiācijas fons bijis 500 reižu (!) augstāks par normālo. Augsts ir Kijevas jūras radioaktīvītās līmenis.

Bet visos bīstamajos rajonos saimnieciskā darbība turpinās, tātad tiek pielauta radioaktīvi piesārnotās produkcijas izplūšanās aiz sīm robežām, varbūt to saņemain arī mēs.

Amerikāņi izteikušies, ka, ar to visu iepazinušies, viņi nokļuvuši gandrīz šoka stāvoklī.

(vīrieši — 20 %, sievietes — 18 %). Vecumā no 35 līdz 39 gadiem šķiras 15 % vīriešu un 14 % sievietu, 40-44 g. — attiecīgi 10 % un 9 %, 45-49 g. — 8 % un 7 %, 50-54 g. — 6 % un 5 %, 55-59 g. — 3 % un 3 %, 60 gadu un lielākā vecumā — 3 % un 2 %.

No šķirto laulību kopskaita 39 % gadījumu laulātajiem nebija kopīgu bērnu, 40 % — bija viens bērns, 18 % — divi, 3 % — trīs un vairāk bērnu.

Iespēja otrreiz apprecēties vīriešiem vidēji ir divas reizes lielāka nekā sievietēm. Piecu gadu laikā pēc laulības šķiršanas vai dzīves biedra nāves atkārtoti stājas laulībā vairāk nekā 40 % vīriešu un apmēram 20 % sievietu, desmit gadu laikā — vairāk nekā 50 % vīriešu un gandrīz 30 % sievietu.

Televīzijas programma

Piektdiena, 7. oktobris

LATVIJAS TV I

15.00 Spogulis. 15.45 Onkuji spiedzīmātās. 16.15 Starptautiskā sporta deju sacensības «Rīgas komercbankas kauss-94». 17.15 Su-perpuiku iela. 18.00 Šodien. 18.10 Brazilijas mākslas filma «Ķirzakas smaids». 1. sēr. 18.55 Arēnā. 19.10 Miedziņš nāk... 19.25 Piektdienas teātra vakars. Skatuve. 19.55 Globuss. 20.20 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.10 Sludinājumi. 21.15 A. Čehovs. Ķiršu dārzs. Valmieras teātra izrāde. 23.45 Mākslas filma. Mežo-niegie sirdis.

LATVIJAS TV II

7.00 - 10.00 Picca TV. 18.00 Kris-tīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 J.Sibēliuss «Valse triste». At-skāpo Helsinku Filharmonijas simfoniskais orkestris. 19.30 Matemātiskā

Sestdiena, 8. oktobris

LATVIJAS TV II

7.00 - 12.00 Picca TV.

OSTANKINAS TV

8.00 Džungļu aicinājums. 8.30 Ēterā teleradiokompanija «Mir». 10.00 Rīta pasts. 10.30 Medicīna tev. 11.00 Bez pauzes. 11.10 Izgāšošana. 11.25 Mākslas filma (1956.g.). 13.05 Volejbols. Pasaules čempionāta spēle vīriešiem. Pusfināls. 14.00 Grāmatu namis. 14.30 Demokrātijas sasniegus-

mozaika. 19.45 TV shop. 20.15 Saeimas preses konference. 21.00 Cilvēks zvēru pasaulei. 21.30 Dzied M.Vilcāne. 21.55 Reklāma un sludinājumi. 22.00 Ziņas. 22.15 Reklāma. 22.20 Eiela. 153. un 154. sēr.

OSTANKINAS TV
8.00 Bērnu informatīvā programma «Žagata». 8.20 Savvalas roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Gadskārtas dārzs. 9.35 Dzied T.Petrova. 9.52 Ziņas. 18.00 Dialogs. 18.20 Savvalas roze. 18.50 Brīnumu lauku. 19.40 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.30 Kāds būs laiks? 20.40 Nedēļas cilvēks. 21.00 Sanfrancisko ielas. 5.sēr. 22.00 Politbijos. 22.52 Ziņas. 23.00 Muzikāls raidījums. 23.40 Autošovs. 23.52 Preses eksprezīs. 24.00 Gītāra un rinda. Tikšanās ar bardiem Ostankinas studijā. 0.40 Multfilma. Kurpnieka sieva. 0.52 Ziņas.

mi. 1. filma. 16.10 Dzīvnieku pa-saulē. 16.50 Festivāla «Pakāpiens uz Parnasu» afiša. 17.10 Breirings. 18.00 Pirms un pēc... Vada V.Molčanovs. 18.55 Smieklu panorāma. 19.40 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.45 ASV-Lielbritānijas mākslas filma «Cilvēks, kurš gribēja kļūt par karali». 22.50 Ziņas. 23.05 «Cilvēks, kurš gribēja kļūt par karali» turpinājums. 23.25 Telešovs 50x50.

Svētdiena, 9. oktobris

LATVIJAS TV II

7.00 - 12.00 Picca TV.

OSTANKINAS TV

8.00 Maratons - 15. 8.30 No rīta agrāk. 9.00 Poligons. 9.30 Kameri visi mājās. 10.00 Rīta zvaigzne. 11.40 Festivāla «Varaviksne» atlākšana. Rūmānija. 12.20 Vagens 03. 12.50 Špiķeris ar dāvanu. 13.00 Kusto koman-das zemūdens odiseja. 13.50 Ziņas. 14.00 Uzvaras stratēģija. 2.filma.

14.55 Amatniecības dzīvais koks. 15.00 Logs uz Eiropu. 15.30 Volejbols. Pasaules čempionāta spēle vīriešiem. Fināls. 16.20 Ceļotāju klubs. 17.10 Ziņas. 17.20 Telelocija. 17.35 ASV multseriāls. 18.40 Visa Krievija. Labdien! 19.10 Itālijas mākslas filma. Tekst un dzīļu valdnieks. 21.00 Svētdiena. 21.50 Sporta pārraide. 22.10 Milestība no pirmā acu uzmetiena. 22.50 Ziņas. 23.00 Sapņu stacija.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA 22305

Pārdod

māju. Ir varianti. Tel. 36603;

* * *

automašīnu TALBOT SIMKA, 1981.g., vieglais kravas furgons. Zvanīt vakaros 22949;

* * *

kartupeļus un autoriepu 6,45x13. Zvanīt vakaros vai rītos 36534;

* * *

VAZ-2101 pēc remonta. Tel. 57756 vai 24457;

* * *

8. oktobrī no plkst. 8 Preiju tirgū augļu kociņu stādus;

* * *

govi. Tel. 55645;

* * *

atlētisko stieni, vīriešu velosipēdu, šujmašīnu «Podojsk», logu stiklus, zirgu ragavas. Tel. 21370, 22330;

* * *

MTZ-82, 1986.g., remontējamu JUMZ-6, 1985.g., piekabi 2-PTS-4, iekrāvēja EO-2621 iekārtu. Tel. vakaros 59293, 59377;

* * *

benzīna zāji «Taiga-245». Zvanīt 38751 no 18 līdz 20;

* * *

grūsnu teli. Tālr. 23626;

* * *

automašīnu Audi-100. Tel. 23112;

* * *

kartupeļus. Tālr. 22655 pēc 20;

* * *

sagrieztu, saskaldītu sausumā malku ar piegādi mājās LS 4 par kub. m. Var noreķināties arī ar sertifikātu. Zvanīt pēc 19 pa tel. 65118;

* * *

ārzemju markas automašīnu, 1987.g. Tel. 23830;

* * *

VAZ-2104, 1987.g. Tālr. 22935, 21426;

* * *

Pērk

MTZ-80 dzinēja rezerves daļas. Tālr. 23434;

* * *

sivēnmāsu gaļu. Tālr. 23300.

* * *

Izīrē

trīsistabu dzīvokli. Tālr. vakaros 21856.

* * *

Nomā

par labu samaksu daudzzāģi, hidraulisko apmalotāju, garumotāju. Tel. 24419 darba laikā.

Preiļu RKN 7. oktobrī no plkst. 10 līdz 17 aicinām uz konditorejas izstrādājumu izstādi pārdošanu «PRETĪ RUDENIM».

Preiļu KSS Ražošanas un sagādes apvienība
IEPĒRK pārtikas ābolus, kiplokus, dzērvenes un kartupeļus.
Uzzīnas pa tālruni 22230.

1994. gada 25. oktobrī plkst. 10 p/s «Vārpa rīko tehnikas, autotransporta un ēku pārdošanu pēc 1994.g. 28. septembra paju īpašnieku kopsapulces lēmuma Nr.3.

● PĀRDOD konteinerus-refrižeratorus, konteinerus, piekabes-refrižeratorus, konteinerus-cisternas u.tml.i. Tālrunis Rīgā 229576.

Latgales Finansu un investīciju kompānija

neierobežotā daudzumā iepērk un pārdod sertifikātus Preiļos, Brīvības ielā 1.

Veikals «SALANGA» piedāvā KODAK fotopreces ar gada garantiju.

Firma Līvānos pārdo-vairumā benzīnu un dīzeldegvielu. Tālruni 43668, 43778.

Neierobežotā daudzumā IEPĒRK liellopus.

Cena par dzīvvara kilogramu:
augstākā nobarojuma jaunlopi Ls 0,30;
vidējā nobarojuma jaunlopi Ls 0,27;
augstākā nobarojuma liellopi Ls 0,27;
vidējā nobarojuma liellopi Ls 0,205.
Tālrunis 23741 vakaros.